

3198

ИСТОРИЈСКИ ИНСТИТУТ У ТИТОГРАДУ

Др Душан Вучковић

ШУМАРСТВО И ЛОВСТВО У ЦРНОЈ ГОРИ

У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX И ПОЧЕТКОМ XX ВИЈЕКА

ТИТОГРАД

1972.

ПРЕДГОВОР

Шумска привреда — шумарство и дрвна индустрија — у бившој црногорској држави заузимала је врло важно мјесто у општој економици земље. Шуме су представљале велико природно богатство, како по површини тако и по количини, врсти и квалитету дрвних маса. Оне су, заједно са рудама, биле предмет сталне бриге свих државних органа, за њихову заштиту и рационалније коришћење предузимане су разне мјере, а од рјешења питања њиховог искоришћавања у индустриске сврхе очекивало се постизање основног предуслове за цјелокупни привредни и културни развитак — изградња комуникација. Општа привредна заосталост Црне Горе, сиромаштво државе и становништва, многобројне тешкоће у организовању свих грана државне управе (посебно због недостатка финансијских средстава и стручних кадрова), оскудица државног и приватног капитала, најтјешња повезаност сељака са шумом, веома мале обрадиве површине у земљи у којој гро становништва живи од врло заостале пољопривреде, велика оскудица у ливадама и добрим паšњацима у многим подручјима, напасање стoke у свим шумама, потпуно одсуство комуникација у шумама — све је то морало видно утицати и на шумарство као специфичну привредну грану. Сви наведени и други елементи, повезани са племенским карактером народног живота, на племенској бази организованој државној управи и војсци, са својеврсним колективним облицима својине шума и паšњака, наметали су, нарочито с повећањем државне територије током ослободилачких ратова, поред осталог, посебне проблеме у рјешавању разних питања шумарства.

У досадашњим економским, правним, етнографским и другим радовима — који обухватају и нека веома важна питања из црногорске шумарске и опште привредне политике — нека питања су непotpuno, а поједина, по нашем мишљењу, и погрешно схваћена, третирана и оцијењена. Нека, посебно са шумарског гледишта значајна питања, може се рећи, уопште нијесу ни обраћивана, или су у неким радовима само додирнута. То су, на примјер, питања прописа из шумарства, државних органа надлежних за шумарство, заштите шума, шумарских кадрова, шумско-узгојних радова и других мјера за унапређивање шумарства. Стање и проблеми ловства, ако изузмемо ра-

САДРЖАЈ

Страна 3

ДИО ПРВИ

ШУМАРСТВО

I.	Стање шума и услови шумске привреде	7
1.	Опште стање шума	8
2.	Услови за развој шумарства	14
II.	Органи за послове шумарства и шумарски кадрови	21
1.	Органи за послове шумарства	21
2.	Шумарски кадрови	31
III.	Прописи о шумама	37
IV.	Имовинско-правни односи на шумама	56
1.	Врсте власништва шума	57
2.	Имовински односи на територији до рата 1876/78. године	57
3.	Имовински односи на подручју ослобођеном у рату 1876/78.	59
4.	Имовински односи на подручју ослобођеном у балканском рату	80
V.	Шуме комунице	85
VI.	Искоришћавање шума	113
1.	Преговори и уговори о дугорочном искоришћавању шума на територији до балканског рата	113
2.	Ограничавање искоришћавања шума у подручју ослобођеном у балканском рату	123
3.	Искоришћавање споредних шумских производа	131
4.	Трговина шумским производима	135
VII.	Заштита шума и унапређивање шумарства	141
1.	Органи за непосредну заштиту шума	141
2.	Заштита од човјека	145
3.	Заштита од штетних инсеката	158
4.	Заштита од стоке и шумски забрани	162
5.	Шумско-узгоjni радови	169
6.	Пропаганда шумарства	179

ДИО ДРУГИ

ЛОВСТВО

1. — Општи услови за развој дивљачи — — — — —	185
2. — Главне врсте дивљачи и њихово стање — — — — —	188
3. — Прописи о ловству, њихова примјена и надзорни органи — — — — —	196
4. — Узгајалишта дивљачи и ловни резервати — — — — —	212
5. — Уништавање штетне дивљачи — — — — —	218
6. — Ловци, ловачки прибор и ловачки пси — — — — —	222
7. — Ловство у привреди земље — — — — —	230
	235

Résumé

Resumé Резюме